

Sosiaali- ja terveysministeriö
STM/1856/2018

Hallituksen esitys laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa Jyväskylän kaupungilta hallituksen lakiesitysluonnoksesta laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämiskeski sekä eräksi siihen liittyviksi laiksi.

Toisen asteen opiskelijoiden ikäjakaumaa ei ole huomioitu sen laajuudessa. Suurin osa opiskelijoista on täysi-ikäisiä ja opiskelijoista alaikäisiä on 30 %. Laissa on huomioitava ammatillisen koulutuksen reformiuudistus 1.1.2018 alkaen, joka muutti ammatillisen koulutuksen järjestelmää siten, että erillistä aikuiskoulutusta ei ole enää tarjolla. Tämä vaatisi asetusmuutoksen myös toiselle asteelle. Sivu 7.

Nykytilan ongelma näyttää olevan se, että opiskeluterveydenhuolto on järjestetty eri tavalla eri paikkakunnilla. Suurten ja pienten paikkakuntien erot voivat olla merkittäviä palveluiden järjestämisessä ja tuotamisessa. Tämä tulee ottaa huomioon maakunnallisessa sotevalmistelussa.

Luonnoksessa korostetaan, että korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto pitäisi olla erikoistunutta. Millä tavalla korkeakouluopiskelijat eroavat muista opiskelijoista? Yhdenvertaisuus opiskelijoiden kesken ei saa vaarantua. Sivu 9. Korkeakouluopiskelijoiden ja toisen asteen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon sairaanhoidolliset palvelut tulee tarjota samansisältöisenä. Erityisesti tulee kiinnittää huomio opiskelijoiden mielenterveys- ja päihdepalveluiden hyvään saatavuuteen.

Vaihto-opiskelijoiden tilanteeseen on tulossa lakiesityksen mukaan iso muutos palveluiden järjestämisessä. Esimerkiksi huomioitava tartuntatautien ehkäisy ja vaihto-opiskelijoiden työharjoittelu hoitoalalla. Onko tietotaitoa vastata näihin tarpeisiin kaikissa sote-keskuksissa? Sote-keskusten pitäisi olla myös tietoisia näistä opiskelijoista. Oppilaitosten vastuuta tulisi lainsaadännössä painottaa. Miksi vaihto-opiskelijat ovat erilaisessa asemassa. YTHS:n tulee jatkossa hoitaa myös vaihto-opiskelijat. Sivu 12 ja 50.

Tärkeä asia järjestää palvelut yhtenä kokonaisuutena, terveyden- ja sairaanhoidon järjestäminen yhtenä kokonaisuutena. Mikäli laki edellyttää perustason palvelut, sekä ennalta ehkäisevän että sairaanhoidon se tulee huomioida opiskeluterveydenhuollon resurssoinnissa. Lainsaadännössä tulee tarkemmin määritellä oth:sta annettavat sairaanhoidolliset palvelut. Sivu 24-25. Ristiriitaa on esim. opiskelijoiden

ikäjakauksessa. Hoidon tarpeet erilaiset toisen asteen ja korkea-asteen opiskelijoilla? Nykyinen toisen asteen opiskelijoiden laaja ikäjakauma tuo lisää ja monimuotoistaa sairaanhoidollisia tarpeita. Sivu 33.

Maakunta palveluiden järjestäjänä ja tuottajana edistäisi yhdenmukaisia palveluja kaikille opiskelijoille.

Kela-pohjainen rahoitus ei ratkaise toisen asteen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen rahoitusongelmaa. Sivu 27.

Lakiluonnoksessa on korostettu yliopisto-opiskelijoiden nykyistä, yhtenäistä valtakunnallista opiskeluterveydenhuoltoa. Suurimmilla paikkakunnilla on nykyisellään myös toisen asteen ja ammattikorkeakoulu opiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon erikoistuneita toimintayksiköitä, joissa on nuorisolääketieteen erityispätevyden omaavia lääkäreitä. Näissä toimipaikoissa opiskeluterveydenhuollon toiminta on koordinoitua ja siellä on yhtenäiset toimintaprosessit. Tämänkaltaista toimintaa ei saa vaarantua lakiuudistuksen myötä.

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteistyön tiivistyminen puoltaa myös yhteisen korkea-asteen opiskeluterveydenhuollon järjestämistä.

Tehdäänkö kansallisella tasolla lakiluonnoksen aiheuttamien henkilöstövaikutusten ennakoarviointia?

Toisen asteen opiskeluterveydenhuollon säilyttäminen ja kehittäminen on vähintään yhtä tärkeä asia kuin korkea-asteen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto. Resursointi nykyisellään ei mahdollista sitä, että kaikki perusterveydenhuoltoon kuuluvat sairaanhoitotehtävät pystytään hoitamaan opiskeluterveydenhuollossa. Terveystieteiden muutos; palveluiden järjestäminen tulee huomioida sekä toisella asteella että korkea-asteella.

Jyväskylässä 18.5.2018

Päivi Kalilainen
Palvelujohtaja
Perusturvan toimiala/ JYTE
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveystalvelut
Kilpisenkatu 1, 40100 Jyväskylä
014 2663600
050 3700245

Paula Käyhkö
Palvelupäällikkö
Perusturvan toimiala/ JYTE
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveystalvelut
Neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
Keskussairaalantie 20, 40620 Jyväskylä
PL 52, 40701 Jyväskylä

Katja Viisanen
Osastonhoitaja
Perusturvan toimiala/ JYTE
Perheiden ennaltaehkäisevät sosiaali- ja terveystalvelut
Neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
Opiskeluterveydenhuolto
Sepänkatu 3 B
40720 Jyväskylä

